

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม
สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
The Implementation of Student Care and Support System
at Watchanpradittharam School, Phasicharoen District Office, Bangkok

ชญลักษณ์ เอี่ยมเจริญ*, พัชรา เดชโฮม

Thunyalak Aiemcharoen, Patchara Dechhome

สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร 10600

Educational Administration, Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University,

Bangkok 10600 Thailand

*Corresponding author E-mail: Thunyalak5367@gmail.com

(Received: January 25 2021; Revised: May 17 2021; Accepted: May 27 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม จำนวน 81 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนด้านการป้องกันและแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study The Implementation of Student Care and Support System at Watchanpradittharam School, Phasicharoen District, Bangkok. The five aspects of student care and support system included 1) knowing students individually, 2) student classification, 3) student promotion and development, 4) problem prevention and solving, 5) student transfer. The population was 81 teachers of the school. The instrument was a 5-point rating scale questionnaire of which the reliability was 0.986. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that the overall level of the implementation of student care and support system at Watchanpradittharam School, Phasicharoen District in Bangkok was at a high level. Student promotion and development was rated the highest followed by knowing students individually. The aspect of problem prevention and solving was rated the lowest.

Keyword : The Implementation of Student Care and Support System

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม รวมทั้งการเป็นผู้ที่มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังจะเห็นได้จากการกำหนดแนวการจัดการศึกษาในมาตรา 22 ให้ผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และโดยให้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด นั้นคือกระบวนการในการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ โดยในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 23 ข้อ 5 ตามพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกังวลใจเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่ประสบความล้มเหลวในการศึกษา ซึ่งในแต่ละปีมีสถิตินักเรียนเป็นจำนวนมากที่ประสบความล้มเหลวในการศึกษา (สันติสุข สันติศาสนสุข, 2552 : 87) ศึกษาสาเหตุพบว่านักเรียนที่ประสบความล้มเหลวในการศึกษาส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาครอบครัว ปัญหาความยากจน มีภาระต้องดูแลช่วยเหลือคนในครอบครัว ปรับตัวเข้ากับสังคมในโรงเรียนไม่ได้ ไม่ชอบวิธีการสอนของครู ขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองและปัญหาอื่น ๆ ทั้งที่เกิดจากผู้ปกครองที่ไม่มีความพร้อม โรงเรียนที่ไม่ได้ดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ตัวนักเรียนเองที่ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และหากปล่อยให้นักเรียนแม้เพียงคนเดียวหลุดออกจากระบบการศึกษา นั้นหมายถึง ความสูญเสียอย่างประเมินค่าไม่ได้ทั้งในแง่เศรษฐศาสตร์ โอกาสในการพัฒนาสังคมและความรู้สึกของพ่อแม่ผู้ปกครองที่หวังจะให้โรงเรียนสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เด็กและเยาวชน หากโรงเรียนไม่คิดที่จะดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังปล่อยปละละเลยให้นักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษา แล้วไปสร้างปัญหาให้สังคมอย่างไร ใคร ๆ ก็คาดไม่ถึง โรงเรียนจะเป็นสถาบันทางสังคมที่เป็นที่พึ่งของสังคมได้อย่างไร การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญมาก ซึ่งผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ผู้ปกครองและชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน ป้องกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านพฤติกรรม โดยเน้นให้ครูใช้รูปแบบกลยุทธ์ผสมผสานพัฒนาส่งเสริม สนับสนุนพฤติกรรม อาทิเช่น จัดกิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนกิจกรรมนอกชั้นเรียน เป็นต้น โดยคำนึงถึงศักยภาพและความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และพฤติกรรมของผู้เรียนให้พัฒนาตามศักยภาพของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและ

ประสบความสำเร็จในชีวิตตามวิถีของตนเอง อีกทั้งปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ คือ ความตั้งใจจริงในการสนับสนุนการดำเนินการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอของผู้บริหารและครูทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมผลักดันให้การดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ครูต้องมีความเข้าใจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีวิธีการและมีเครื่องมือที่หลากหลาย แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง ปัญหาจากสภาพครอบครัว พ่อแม่และผู้ปกครอง ปัญหาในโรงเรียนเนื่องจากครู เพื่อนนักเรียน บรรยากาศในโรงเรียนและสภาพแวดล้อมทางสังคม โรงเรียนจำเป็นต้องบริหารจัดการ เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดใน 5 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือเด็กนักเรียน 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ซึ่งวิธีการดังกล่าวเอื้อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาเด็กนักเรียนและเพื่อเป็นแนวทางแก่โรงเรียน ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน อันจะส่งผลดีต่อเยาวชนของประเทศชาติสืบไป (สุภัทสร สุริยะ, 2562 : 51)

โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มีนักเรียนจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบทั้งโดยตรงและทางอ้อม ซึ่งในการสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน พบข้อมูลนักเรียนมีปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาด้านเศรษฐกิจ บิดามารดาอยู่ต่างจังหวัด นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง สภาพเช่นนี้ทำให้นักเรียนว่าห่วย มีความรู้สึกขาดความอบอุ่น มีผลกระทบต่อด้านการเรียนมีผลการเรียนตกต่ำ ซึ่งนักเรียนเหล่านี้ถ้าถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดี เช่น การใช้สารเสพติดหรือไปเที่ยวเตร่มีวุฒุมอาจคล้อยตามได้ง่าย จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนให้เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อเด็กนักเรียนให้ได้รับการช่วยเหลือ มีพัฒนาการอย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นที่มุ่งหวังของสังคมต่อไป ในภาคหน้า ดังนั้นการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนสมควรที่จะมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น เพราะการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะช่วยในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน เพื่อการดำเนินงานพัฒนาและการแก้ไขปัญหาการเรียนของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 81 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ยึดกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2559 : 14) ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 10 ข้อ การคัดกรองนักเรียน 10 ข้อ การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน 10 ข้อ การป้องกันและแก้ไขปัญหา 10 ข้อ ด้านการส่งต่อนักเรียน 10 ข้อ รวม 50 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
- นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
- สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) เท่ากับ 1.00
- ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์
- นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient, 1997 : 160-161). ได้ความเชื่อมั่น 0.986
- นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้กับครูโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 81 คน

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 81 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยรวม 5 ด้าน

ที่	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.28	0.72	มาก	2
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.25	0.72	มาก	3
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	4.36	0.67	มาก	1
4	ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา	4.23	0.72	มาก	5
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.24	0.71	มาก	4
	รวม	4.27	0.71	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.36$) รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu=4.28$) ส่วนด้านการป้องกันและแก้ปัญหามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.23$)

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 81 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 83.95 และเป็นเพศชายจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.05 ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 64.20 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี มากที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 รองลงมาคือประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และน้อยที่สุด คือ ประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 30.86

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยผลการวิจัยในแต่ละด้าน มีดังนี้

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา จัดให้มีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้านความสามารถในการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.46$) รองลงมาคือ

ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายให้ครูสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu=4.44$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.07$)

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ในการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.60$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการจัดทำสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบันและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ($\mu=4.30$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ในการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.14$)

3. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนทุกภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.59$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ($\mu=4.40$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.27$)

4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.35$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการรายงานและประเมินผล ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม ($\mu=4.30$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.14$)

5. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีขั้นตอนการส่งต่อนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.33$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสรุปผลการส่งต่อนักเรียนไว้เป็นหลักฐาน ($\mu=4.31$) ส่วนผู้บริหารและคณะครูมีการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงความจำเป็นในการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.16$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนด้านการป้องกันและแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการกำหนดนโยบายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนและสร้างความเข้าใจในการดำเนินงาน มีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนอย่างละเอียดครบถ้วน มีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยมอบหมายให้ครูประจำชั้นวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เพื่อช่วยให้ครูมีความเข้าใจนักเรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในตนเอง ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองในทุก ๆ เดือน ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน โดยไม่ปล่อยปละละเลย นักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรือให้ความช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสมได้ โดยการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีการบันทึกผลการช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและมีการติดตามสรุปผล และรายงานผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา พรหมรัตน์ (2559) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียนและด้านการส่งเสริมนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินาถ อารแก้ว

(2559) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้านความสามารถในการเรียนของนักเรียน มีการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล และมีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแฟ้มประวัตินักเรียนให้เป็นปัจจุบัน เนื่องจากครูประจำชั้นต้องมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้เพราะนักเรียนแต่ละคนมีพื้นความเป็นมาที่แตกต่างกัน และเมื่อมาอยู่รวมกันก็ย่อมเกิดพฤติกรรมหลายรูปแบบ ดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลทำให้ครูมีข้อมูลนักเรียนไว้ศึกษา เช่น ความรู้ความสามารถในการเรียนของนักเรียน สุขภาพ พฤติกรรมนักเรียน และสภาพครอบครัว ซึ่งสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและการแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยลดจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมพัฒนาการเรียน และการส่งต่อนักเรียน

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการใช้แบบ

ประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ในการคัดกรองนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาเป็นห้องเรียนและระดับชั้น มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล และผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจให้กับครูให้มีมาตรฐานเดียวกันในการคัดกรองนักเรียน มีการจัดทำสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนระดับสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นจะประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและช่วยเหลือได้ตรงเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติมา ถาวรแก้ว (2559) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัตสร สุริยะ (2562) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และด้านที่มีข้อเสนอน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง และช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาให้กลับมาเป็นกลุ่มปกติ โดยมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน เช่น กิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนทุกภาคเรียน มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตให้กับนักเรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมเหล่านี้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียน และนโยบายของสถานศึกษา มีการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรินธร มีเพียร (2559) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศรีราษฎร์ อำเภอมืองจังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การส่งเสริมและ

พัฒนา นักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุจิวัฒน์ วีระคำ (2559) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการ คัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้กับนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและ คณะครูมีการวางแผนเพื่อหาวิธีการช่วยเหลือนักเรียน มีการดูแล เอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึงโดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยงหรือ กลุ่มที่มีปัญหา มีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นในด้านต่าง ๆ ให้กับ นักเรียน นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมในการช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ นักเรียนรู้จักการเอื้อเฟื้อต่อกันและกัน และในการดำเนินกิจกรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหาได้มุ่งเน้นให้ครูมีการติดตามผลการ ป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ธนาภรณ์ วงศ์คำลือ (2562) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเขตคุณภาพกบินทร์บุรี 4 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในเขตคุณภาพกบินทร์บุรี 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน รองลงไป คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล กอบแก้ว (2559) ได้ศึกษาปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 5 ด้าน มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

การส่งเสริมและพัฒนา การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีขั้นตอนการส่งต่อนักเรียน ที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว ซึ่งทางคณะผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม มีการ ดำเนินงานโดยบันทึกการส่งต่อและให้การช่วยเหลือนักเรียน และมี การติดตามผล รายงานผลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมาภรณ์ สนธิ (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรธานี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้าน การคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุณิสา มาสุข (2560) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระยอง ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหาร สถานศึกษาควรจะสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ในการรวบรวมข้อมูลของนักเรียน เช่น ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว นักเรียน ด้านการคุ้มครองนักเรียน เป็นต้น และควรจัดให้มีการใช้ แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นและการเยี่ยมบ้าน นักเรียน
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควร จะจัดให้มีการใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ในการ คัดกรองนักเรียน และจัดหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหา

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องให้มีการส่งเสริมและพัฒนาด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย และส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง โดยจัดประชุมผู้ปกครองทุก ๆ ภาคเรียน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารและคณะครูควรจะมีการชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงความจำเป็นในการส่งต่อ และควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาให้ได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้องและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. ควรจะศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กัลยา พรหมรัตน์. (2559). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ชุตินาถ ถาวรแก้ว. (2559). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ธนาภรณ์ วงศ์คำลือ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเขตคุณภาพกบินทร์บุรี 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

นฤมล กอบแก้ว. (2559). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ปรมาภรณ์ สนธิ. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

พรศักดิ์ ผกากรอง. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ศรินธร มีเพียร. (2559). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศรีราษฎร์อำเภอมะเอนก จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

สันติสุข สันติศาสนสุข. (2552). องค์ความรู้เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. วารสารวิชาการ. 12(1), 86-67.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุนิสมา มาสุข. (2560). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษาและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.

อรุจิวัฒน์ วีระคำ. (2559). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

Cronbach L. J. (1990). *Essentials of psychological
testing* (3rd ed.). New York: Harper & Collins.